

Febrer del 2024

Anàlisi del procés d'orientació de la cohort 2023-2024 i l'orientació per al curs 2024-2025

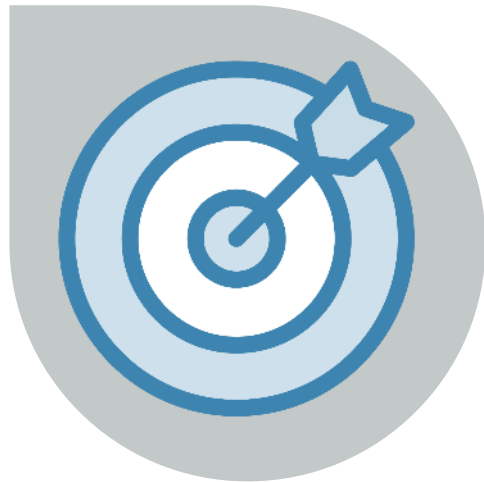
edubcn.cat

L'orientació

- És un procés, no una acció.
- S'hauria de treballar a tots els cursos i en totes les matèries.
- A quart de l'ESO és el "moment".
- Per a qui treballa l'orientador: per a l'alumne, per al mercat, per als centres?
- L'orientació té límits?
- Té prejudicis l'orientador/a? L'orientació té biaixos?
- Quina formació hauria de rebre?

L'orientació de la cohort a Barcelona

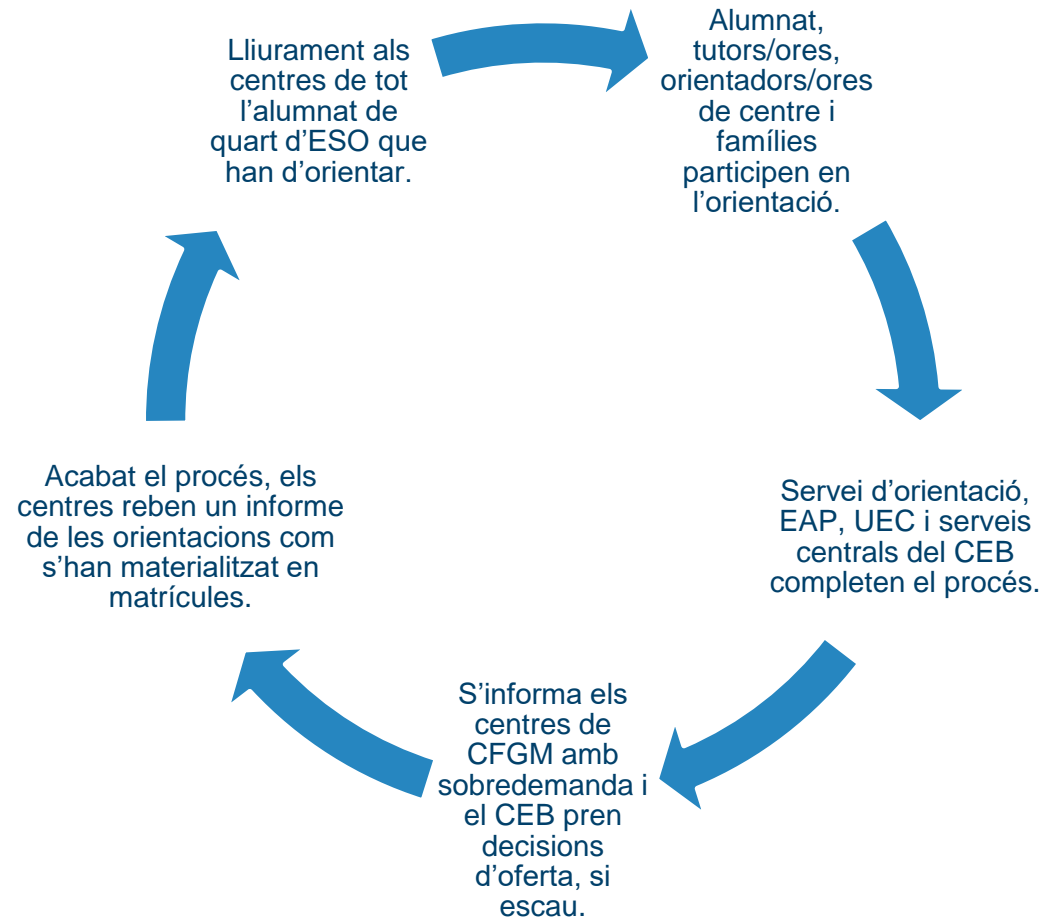
L'aplicació del nou sistema de preinscripció dels cicles formatius de grau mitjà (CFGM) va fer preveure la necessitat que en lloc d'orientar i acompanyar només alumnat vulnerable amb el Pla d'acompanyament es fes una orientació de tota la cohort que cursa quart d'ESO. Aquest procés es va iniciar en el curs 2021-2022. Amb dades de tres cohorts completes.

Objectius:

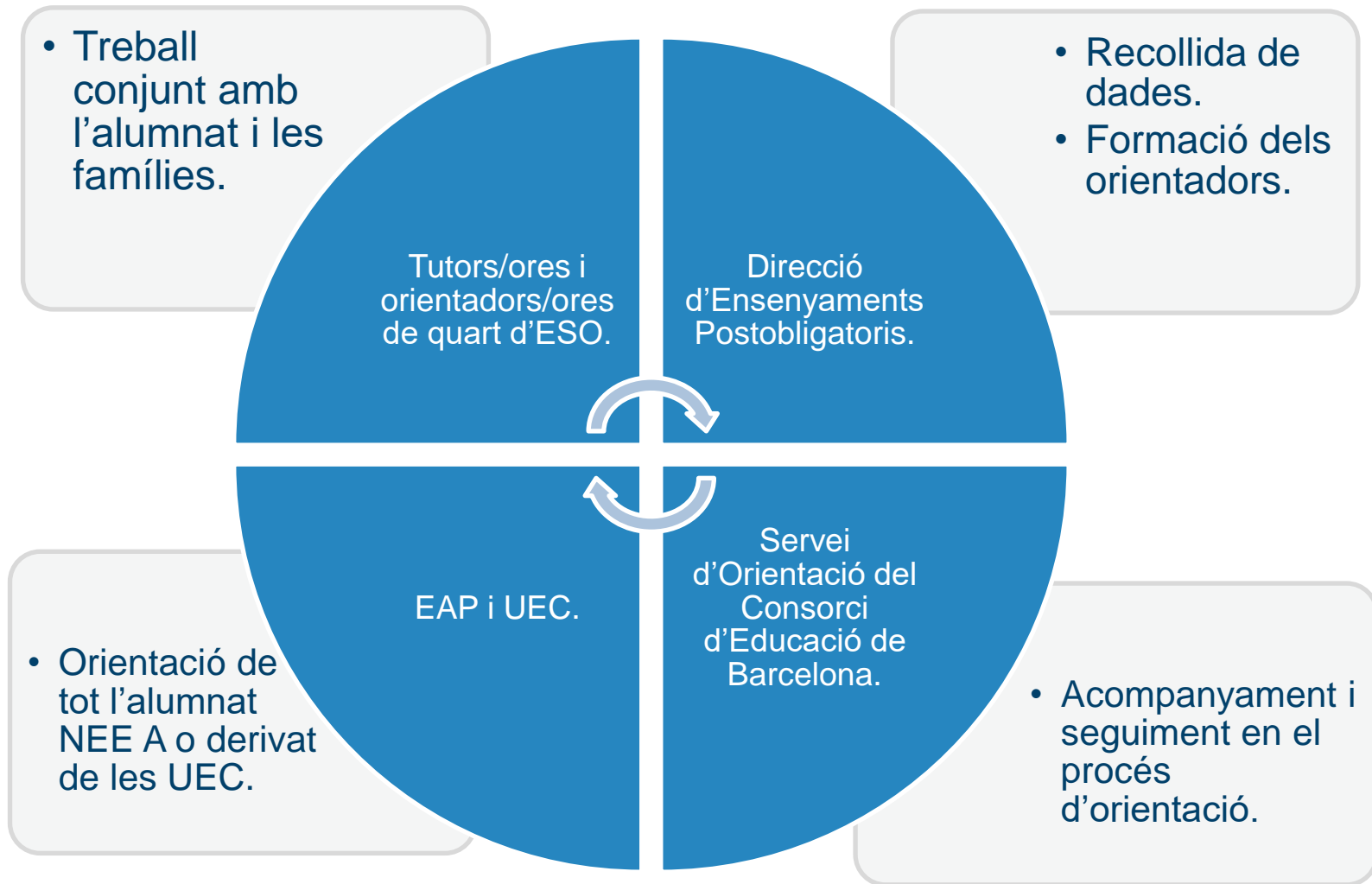
- Afavorir i consolidar un procés d'orientació personalitzada, i evitar així tries no orientades.
- Garantir a l'alumnat el coneixement del sistema educatiu i l'oferta educativa de la ciutat de Barcelona.
- Disposar d'una eina per a l'anàlisi i la planificació: equilibri oferta-demanda, seguiment i consolidació de la matrícula en funció de l'orientació.

Procés

Març del 2023, tots els centres (públics i privats de Barcelona) omplen una eina en què s'informa de l'orientació recomanada als seus alumnes de quart d'ESO.

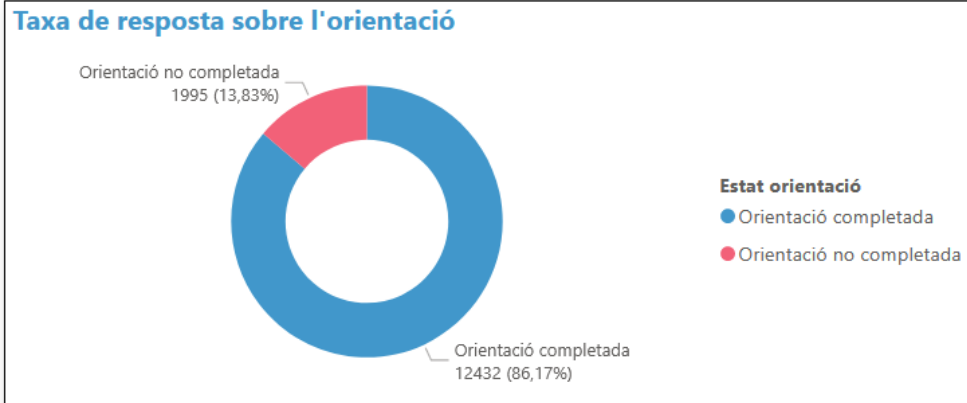

Treball coordinat de diferents agents

L'orientació de la cohort a Barcelona

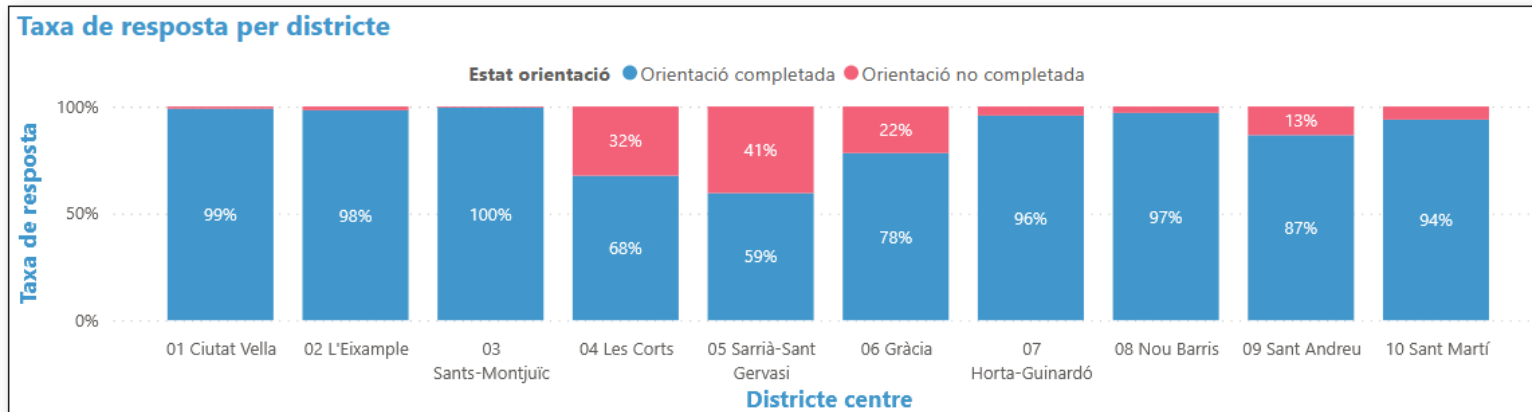
Univers i taxa de resposta del curs 2023-2024

14.427
Total alumnes de 4t d'ESO (no EE) orientables

12.432
Alumnes orientats (86,17%)

Gairebé 9 de cada 10 dels i les 14.227 joves que feien quart d'ESO en el curs 2023-2024 van rebre una orientació en el marc d'aquest procés.

Orientacions de l'alumnat de quart d'ESO

Març del 2023

	Nombre	%
Batxillerat	8.505	68,41%
CFPM	2.606	20,96%
CFAM	106	0,85%
TEGM	126	1,01%
PFI	427	3,43%
Repetir quart d'ESO	404	3,25%
CFPB	45	0,4%
IFE	68	0,55%
Ensenyaments per a persones adultes (GESO, PAGM, CAM)	130	1,04%
CFGB	38	0,31%
PFIE	22	0,18%
Total	12.432	100%

Prop de 7 de cada 10 alumnes de quart d'ESO va ser orientat a batxillerat, mentre que a CFPM només 2 de cada 10.

En el conjunt de la ciutat es va preveure que aproximadament un 8% dels alumnes no es graduarien d'ESO: o bé repetirien o bé s'orientaven a ensenyaments per a no graduats en ESO (CFPB, PFI, adults).

Un pretès sistema inclusiu que “deixa enrere” un 8% de la població.

Orientacions de l'alumnat de quart d'ESO, segons sexe

	Noies		Nois	
Batxillerat	4578	74,25%	3927	62,67%
CFPM	1091	17,69%	1515	24,18%
CFAM	73	1,18%	33	0,53%
TEGM	14	0,23%	112	1,79%
IFE	22	0,36%	46	0,73%
PACFPM	35	0,57%	40	0,64%
PFIE	10	0,16%	12	0,19%
CFPB	19	0,31%	19	0,30%
GESO	19	0,31%	36	0,57%
PFI	151	2,45%	276	4,40%
Repetir quart d'ESO	154	2,50%	250	3,99%
Total	6166	100,00%	6266	100,00%

Distribució de les orientacions

On s'han orientat als alumnes de 4t ESO de Barcelona al març 2023 pel curs 2023-2024

Orientats a	# alumnes	%
BATX	8505	68,41%
CFPM	2606	20,96%
PFI	427	3,43%
Repetir ESO	404	3,25%
TEGM	126	1,01%
CFAM	106	0,85%
PACFPM	75	0,60%
IFE	68	0,55%
GESO	55	0,44%
CFPB	38	0,31%
PFIE	22	0,18%
Total	12432	100,00%

Les orientacions presenten diferències rellevants segons el sexe dels alumnes.

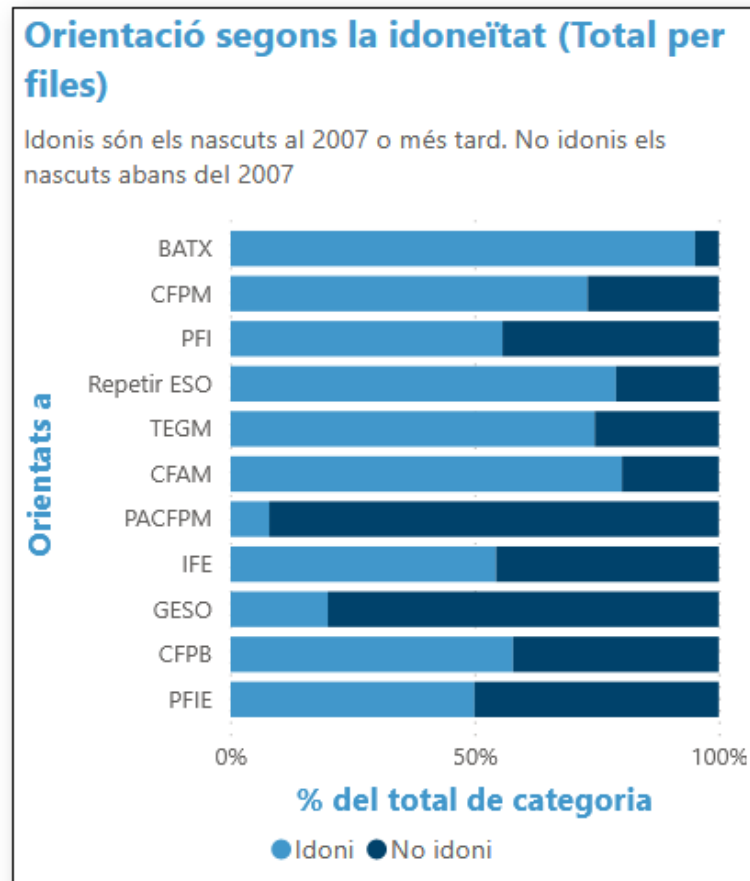
L'orientació de les noies cap al batxillerat és molt superior a la dels nois, i és a la inversa en el cas dels CFPM.

Així mateix, el percentatge de nois que es preveu que no es graduïn de l'ESO és del 10,5%, mentre que entre les noies és del 6,6%.

L'oferta de cicles està masculinitzada?
La feminització d'allò acadèmic?

Orientacions de l'alumnat de quart d'ESO, segons idoneïtat

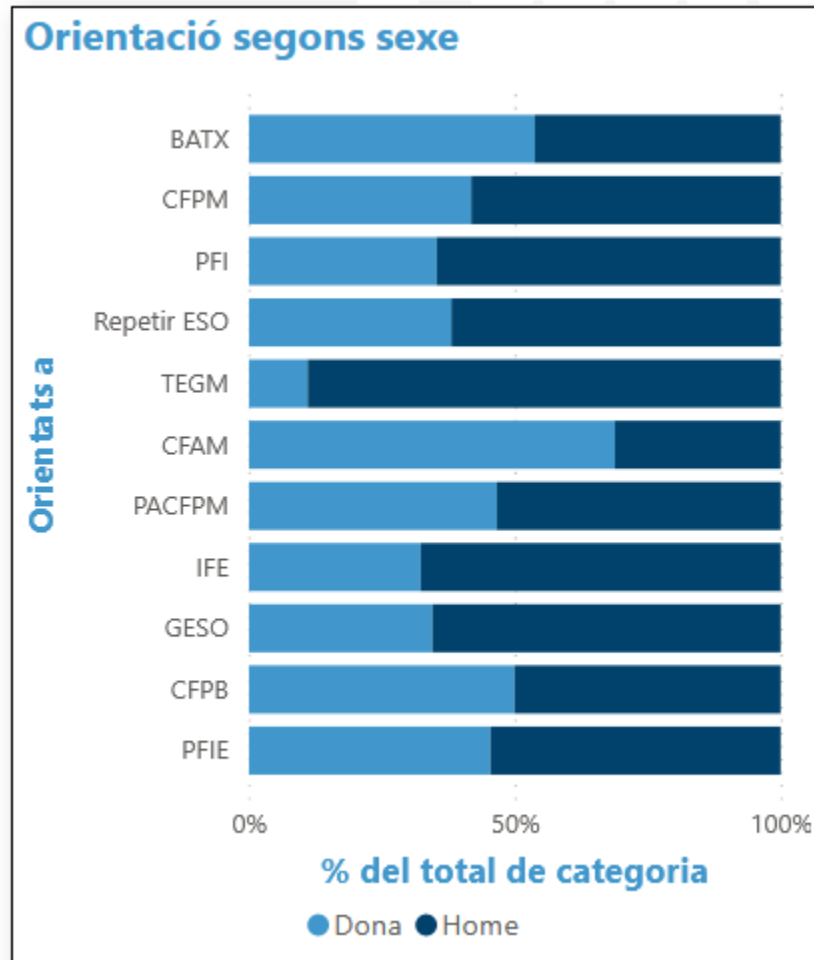
Notes:

L'alumnat idoni és el que el seu any de naixement no correspon a la cohort, en aquest cas, ha nascut el 2007 o posterior.

La idoneïtat influeix en l'orientació.

El biaix, entès com a diferència sistemàtica entre el valor de l'estimació d'un paràmetre i el seu valor real, és molt evident entre l'orientació cap al batxillerat o cap als CFGM.

Orientacions de l'alumnat de quart d'ESO, segons sexe

Les orientacions presenten diferències rellevants segons el sexe dels alumnes.

L'orientació de les noies cap al batxillerat és molt superior als cicles artístics.

Així mateix, l'orientació cap als cicles esportius és majoritàriament masculina.

Orientacions de l'alumnat de quart d'ESO, segons el desavantatge educatiu

L'orientació és clarament desigual segons la vulnerabilitat socioeconòmica

	NEE B		NEE B i C		NEE C		Sense desavantatge educatiu	
Batx.	714	43,35%	118	24,18%	203	43,28%	7470	76,01%
CFPM	599	36,37%	188	38,52%	110	23,45%	1709	17,39%
PFI	157	9,53%	46	9,43%	40	8,53%	184	1,87%
Repetir ESO	59	3,58%	96	19,67%	92	19,62%	157	1,60%
TEGM	18	1,09%	2	0,41%	7	1,49%	99	1,01%
CFAM	22	1,34%	8	1,64%	1	0,21%	75	0,76%
PACFPM	18	1,09%	4	0,82%	4	0,85%	49	0,50%
IFE	22	1,34%	4	0,82%	4	0,85%	38	0,39%
GESO	20	1,21%	12	2,46%	5	1,07%	18	0,18%
CFPB	13	0,79%	8	1,64%	2	0,43%	15	0,15%
PFIE	5	0,30%	2	0,41%	1	0,21%	14	0,14%
Total	1.647	100%	488	100%	469	100%	9.828	100%

Grans desigualtats en l'itinerari postorientat: un 37% de l'alumnat vulnerable socioeconòmicament s'orienta cap a FP, mentre que en el cas del no vulnerable són un 17%.

La FP encara vista com a estudis "de segona".

Notes:

- Alumnat amb situacions socioeconòmiques especialment desfavorides és el que té una NESE B reconeguda; alumnat d'incorporació tardana és el que té una NESE C reconeguda.
- No s'ha inclòs l'alumnat amb altres tipus de NESE.

Orientacions de l'alumnat de quart d'ESO, segons el desavantatge educatiu

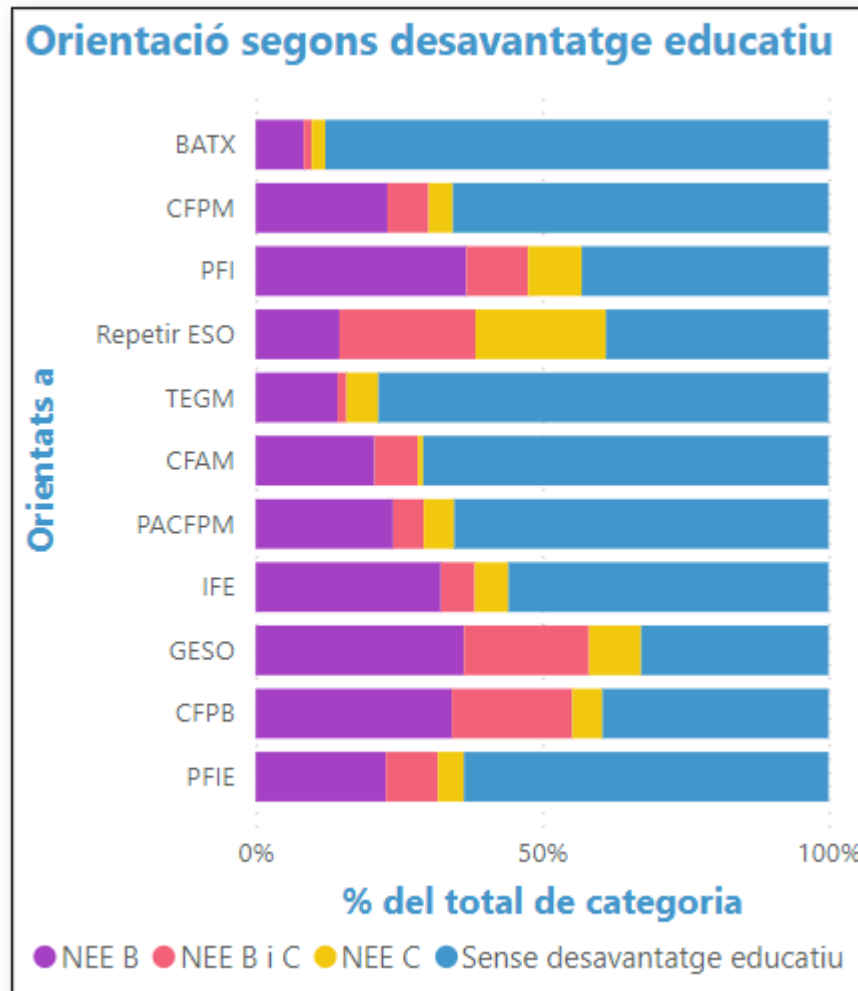
L'orientació és clarament desigual segons la vulnerabilitat socioeconòmica

	NEE B		NEE B i C		NEE C		Sense desavantatge educatiu	
PFI	157	9,53%	46	9,43%	40	8,53%	184	1,87%
Repetir ESO	59	3,58%	96	19,67%	92	19,62%	157	1,60%
PACFPM	18	1,09%	4	0,82%	4	0,85%	49	0,50%
IFE	22	1,34%	4	0,82%	4	0,85%	38	0,39%
GESO	20	1,21%	12	2,46%	5	1,07%	18	0,18%
CFPB	13	0,79%	8	1,64%	2	0,43%	15	0,15%
PFIE	5	0,30%	2	0,41%	1	0,21%	14	0,14%
Total	294	18%	172	35%	148	32%	475	5%

L'orientació cap a la no graduació també és clarament desigual: mentre que entre l'alumnat sense cap desavantatge educatiu és del 5%, entre l'alumnat vulnerable socioeconòmicament és del 18%, del 32% entre l'alumnat d'incorporació tardana i del 35% el que presenta les dues condicions.

Orientacions de l'alumnat de quart d'ESO, segons el desavantatge educatiu

L'orientació és clarament desigual segons la vulnerabilitat socioeconòmica

Orientacions i matrícules de l'alumnat de quart d'ESO que va rebre orientació

	Orientacions		Matrícules 2023-2024		
Batx.	8.505	68,41%	Batx.	8.307	66,82%
CFPM	2.606	20,96%	CFPM	2.106	16,94%
			No trobat a RALC	1.187	9,55%
PFI	427	3,43%	PFI	323	0,026
Repetir ESO	404	3,25%	ESO	409	3,29%

Notes:

- Les dades de matrícula provenen del RALC, en data 10/10/2023.
- Només s'inclouen les matrícules de l'alumnat que va rebre una orientació.

La distribució de l'alumnat en els ensenyaments postobligatoris matriculats no dista, en termes generals, de les orientacions rebudes.

Sí que s'observa diferència entre l'alumnat del qual no es preveia que es gradués de l'ESO i el que està matriculat en ensenyaments per a persones sense graduat: moltes menys matrícules a PFI i a formació per a persones adultes.

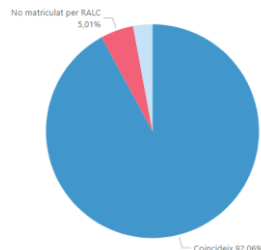
La coincidència entre l'orientació i la matrícula

De l'alumnat que es va orientar a...

Batxillerat (8.505)

8.079

estan matriculats el
2023-2024
(94,99%)

92,06% (7.830)
fa batxillerat

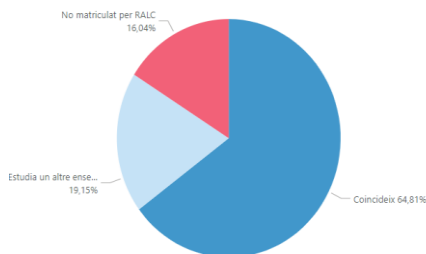
2,93% (249)
fa una altra cosa

- 188 fan CFPM
- 7 fan CFAM
- 52 estan repetint l'ESO
- 8 fan PFI
- **426 no consten al RALC**

CFPM (2.606)

2.188

estan matriculats el
2023-2024
(83,96%)

64,81% (1.689)
fa un CFPM

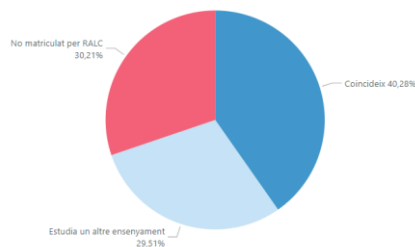
19,15% (499)
fa una altra cosa

- 359 fan batxillerat
- 16 fan CFAM
- 69 estan repetint l'ESO
- 53 fan PFI
- 4 fan IFE o EE
- 418 no consten al RALC

PFI (427)

298

estan matriculats el
2023-2024
(69,79%)

540,2 (172)
fa PFI

429,5% (126)
fa una altra cosa

- 52 fan CFPM
- 57 estan repetint l'ESO
- 14 fan Batxillerat
- 3 fan EE o IFE
- 129 no consten a RALC

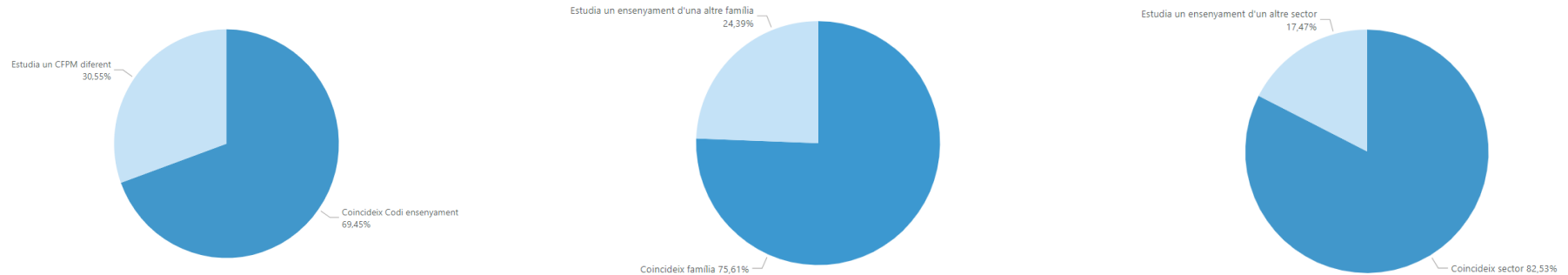

Notes: 1) les dades de matrícula són en data 10/11/2023, i inclouen matrícules a Batx., CFPM, CFAM, PFI, ESO, centres de formació de persones adultes, IFE, PFI-EE; 2) només s'inclouen les matrícules de l'alumnat que va rebre una orientació.

La coincidència entre l'orientació i la matrícula dels CFPM

Coincidència de família professional i sector.

Dels **2.606** alumnes que es van orientar cap a CFPM, 1.689 estudien un CFPM.

69,45% (1.173)

Fa el mateix CFPM al que se'l va orientar.

4 punts més que l'any passat.

75,61% (1.277)

fa un CFPM de la mateixa família.

6 punts més que l'any passat.

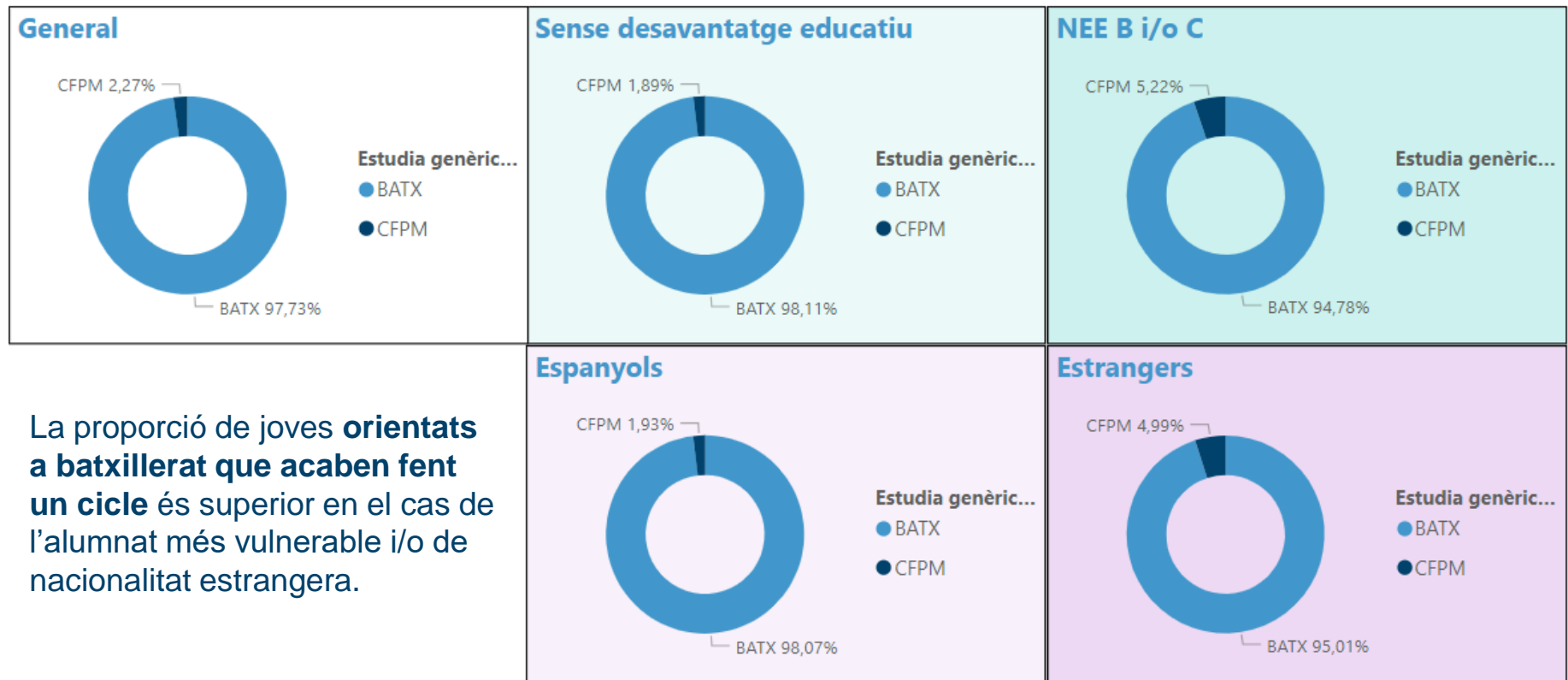
El 82,53% (1.394) fan

un CFPM que coincideix amb el sector.

Notes: 1) les dades de matrícula són en data 10/11/2023, i inclouen matrícules a Batx., CFPM, CFAM, PFI, ESO, centres de formació de persones adultes, IFE, PFI-EE; 2) només s'inclouen les matrícules de l'alumnat que va rebre una orientació.

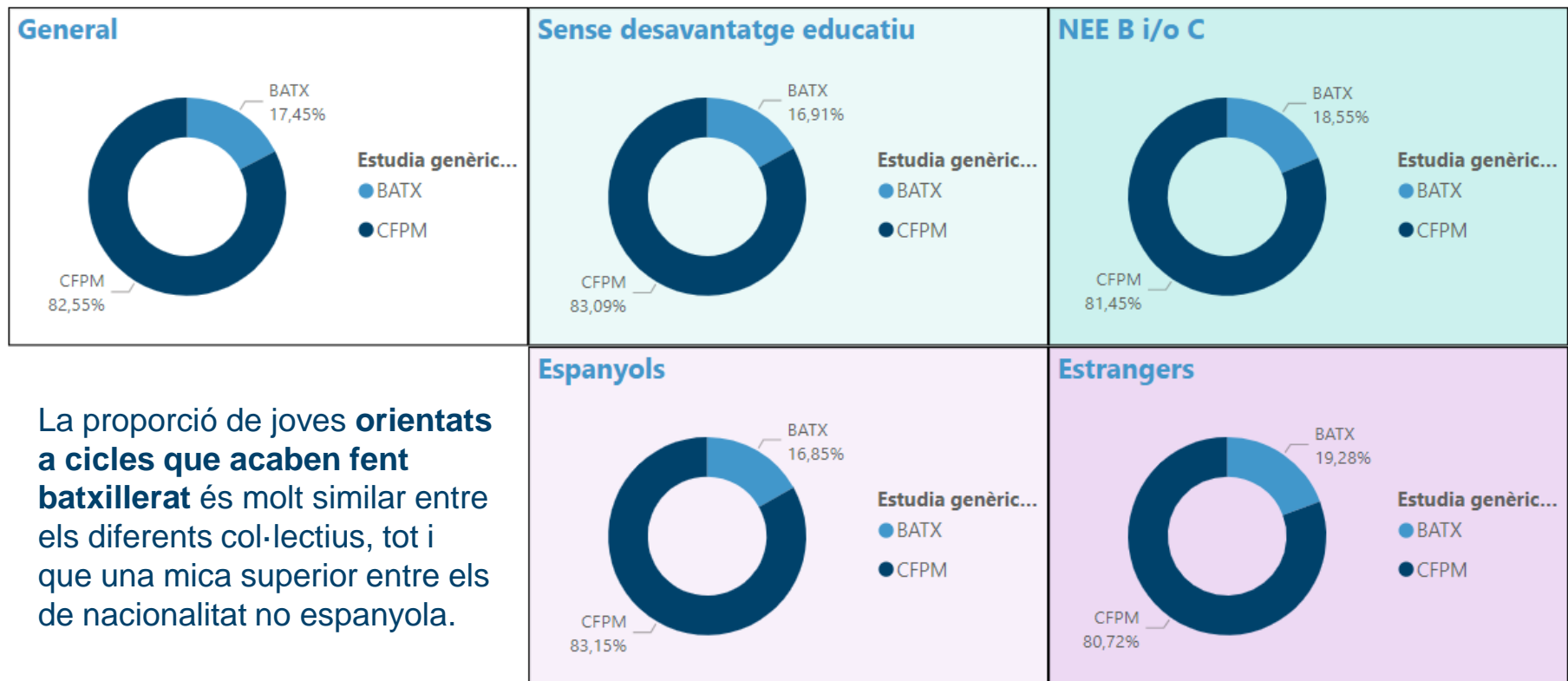
La no coincidència entre l'orientació i la matrícula segons l'origen social

“Hi ha famílies que no fan cas de la nostra orientació. Volen fer batxillerat encara que nosaltres els recomanem fer un cicle.”

La no coincidència entre l'orientació i la matrícula segons l'origen social

"Hi ha famílies que no fan cas de la nostra orientació. Volen fer batxillerat encara que nosaltres els recomanem fer un cicle."

Reflexions finals

- **L'orientació personalitzada** és una eina de gran valor per afavorir les transicions entre l'educació obligatòria i la postobligatòria.
- Es consolida la matrícula de l'alumnat de quart d'ESO el curs 2023-2024 (el 93% de joves són en el sistema). Tot i així, hi ha un 7% de joves que no consten al RALC el 15 de novembre de 2023.
- En general, hi ha una alta coincidència entre l'orientació i la matrícula.
 - “Fer cas o no” a cursar un batxillerat en el grup d'alumnat més vulnerable té un percentatge més gran de renúncia o de reorientació. Podríem pensar que el batxillerat és un estudi d’“autoexclusió”.
 - En els CFGM s'ha augmentat la coincidència entre l'orientació i la matrícula en 4 punts en el mateix cicle i 6 punts de coincidència en la mateixa família respecte al curs anterior.
 - “Fer cas o no” de l'orientació a fer un CFGM no sembla estar directament relacionat amb l'origen social: la preferència per fer batxillerat tot i haver estat orientat a un cicle és transversal entre els diferents perfils d'alumnat.

Informe de centres

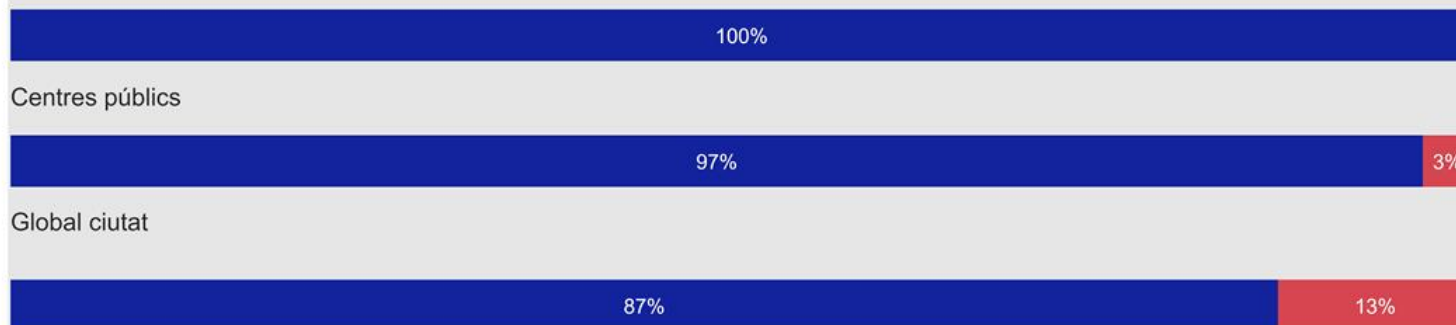
Una vegada els centres han orientat i des del Consorci d'Educació s'han processat les dades, els centres reben una carta prèvia al període de preinscripció en què els indiquem:

- Els **CFGM, els torns i els centres** on més alumnat ha estat orientat i es pot crear una sobredemanda.
- Els estudis afins o alternatius d'aquests CFGM, per tal que els orientadors facin preinscripcions estratègiques en aquests cicles amb més sobredemanda.
- Durant el primer trimestre del curs següent, els centres reben un informe de les seves orientacions i com han estar materialitzades en la matrícula. Alhora reben un estudi que compara les seves orientacions amb els centres del seu mateix perfil i en relació amb el global de la ciutat.

1. Orientacions

1.1. Taxa de resposta: quantes orientacions es van completar?

Institut, **xxxxx**

● Orientació completada ● Orientació sense completar

1.2. On es va orientar l'alumnat que feia 4t d'ESO el 21-22?

Institut, **xxxxx**

Institut, xxxxx			Centres públics			Global ciutat		
Ensenyaments orientats	Nombre	Percentatge	Ensenyaments orientats	Nombre	Percentatge	Ensenyaments orientats	Nombre	Percentatge
BATX	30	50,0%	BATX	3209	61,2%	BATX	8602	69,6%
CFPM	19	31,7%	CFPM	1294	24,7%	CFPM	2545	20,6%
PFI	8	13,3%	PFI	321	6,1%	PFI	420	3,4%
ESO	2	3,3%	ESO	187	3,6%	ESO	369	3,0%
TEGM	1	1,7%	CFA	66	1,3%	CFA	113	0,9%
Total	60	100,0%	CFAM	58	1,1%	TEGM	106	0,9%
			TEGM	49	0,9%	CFAM	85	0,7%
			EE	36	0,7%	EE	72	0,6%
			CFPB	27	0,5%	CFPB	45	0,4%
			Total	5247	100,0%	Total	12357	100,0%

L'orientació a 4t d'ESO. Informe de centre (2/3)

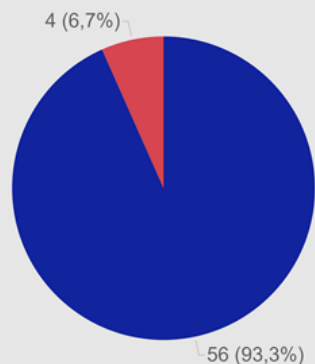
Institut **XXXXX**

2. Matrícules*

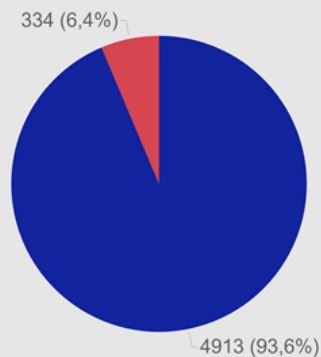
*inclou els següents ensenyaments: Batx, CFPM, CFAM, PFI, ESO, Centres de Formació de persones adultes, IFE, PFI-EE. Matrícules a data 10/11/2022

2.1. Quin percentatge d'alumnat està matriculat el curs 22-23?

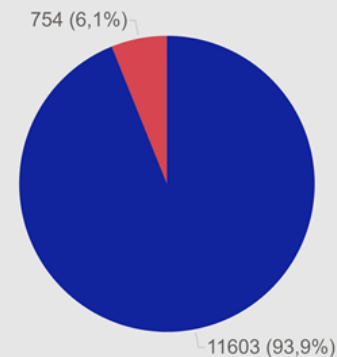
Institut **XXXXX**

Centres públics

Global ciutat

● Matriculats a sistema ● No trobats

2.2. On està matriculat l'alumnat el curs 22-23?

Institut **XXXXX**

Ensenyament matriculat	Nombre	Percentatge
BATX	30	50,0%
CFPM	17	28,3%
PFI	6	10,0%
No trobat	4	6,7%
ESO	2	3,3%
CFAM	1	1,7%
Total	60	100,0%

Centres públics

Ensenyament matriculat	Nombre	Percentatge
BATX	3278	62,5%
CFPM	1133	21,6%
No trobat	334	6,4%
ESO	236	4,5%
PFI	205	3,9%
CFAM	33	0,6%
EE (EE, IFE, PFIE, PTVA)	18	0,3%
CFA	10	0,2%
Total	5247	100,0%

Global ciutat

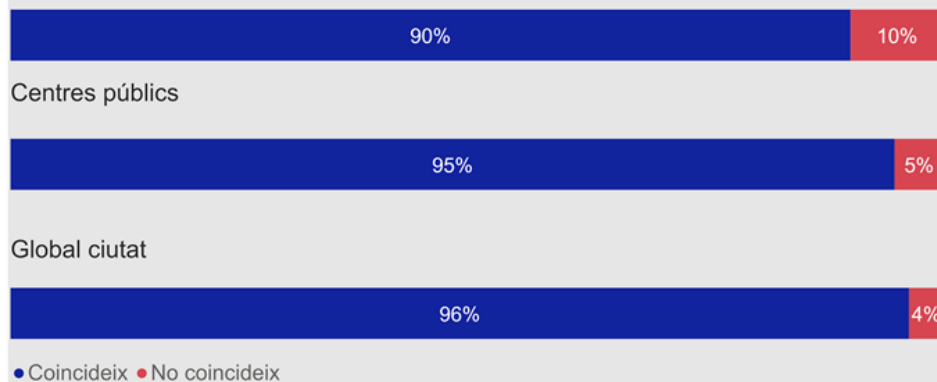
Ensenyament matriculat	Nombre	Percentatge
BATX	8576	69,4%
CFPM	2232	18,1%
No trobat	754	6,1%
ESO	395	3,2%
PFI	297	2,4%
CFAM	52	0,4%
EE (EE, IFE, PFIE, PTVA)	26	0,2%
CFA	24	0,2%
CFPB	1	0,0%
Total	12357	100,0%

3. Coincidència entre orientació i matrícula*

*La matrícula inclou els següents ensenyaments: Batx, CFPM, CFAM, PFI, ESO, Centres de Formació de persones adultes, IFE, PFI-EE. Matricules a data 10/11/2022. S'inclou només l'alumnat orientat a batxillerat o CFPM i que el curs 22-23 té una matrícula activa (s'exclouen els no trobats).

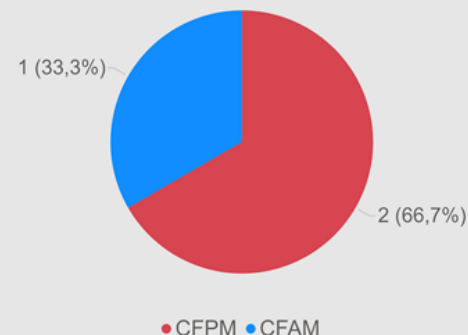
3.1. Coincidència entre l'orientació i la matrícula de l'alumnat orientat a batxillerat:

Institut **XXXXX**

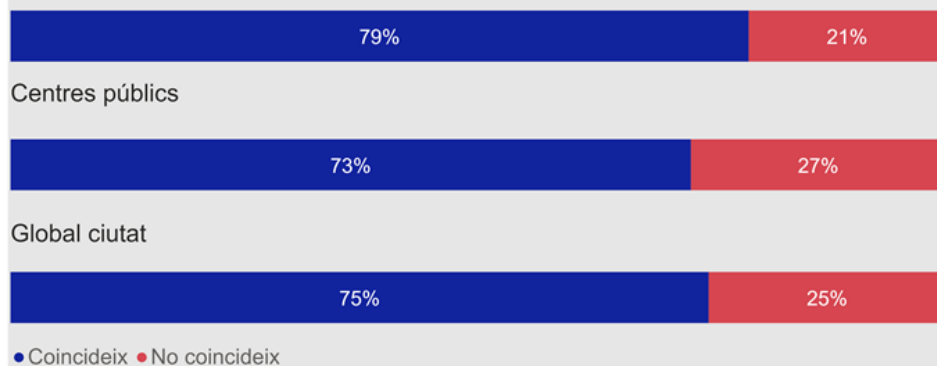
L'alumnat que es va orientar a batxillerat i està fent una altra cosa:

Institut **XXXXX**

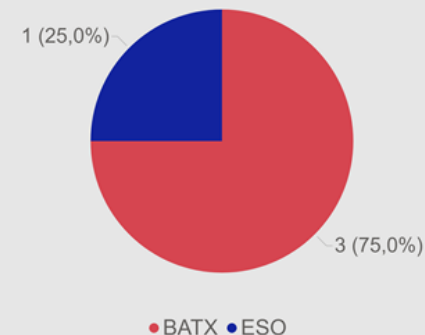
3.2. Coincidència entre l'orientació i la matrícula de l'alumnat orientat a CFPM:

Institut **XXXXX**

L'alumnat que es va orientar a CFPM i està fent una altra cosa:

Institut **XXXXX**

L'orientació a 4t d'ESO. Informe de centre (3/3)

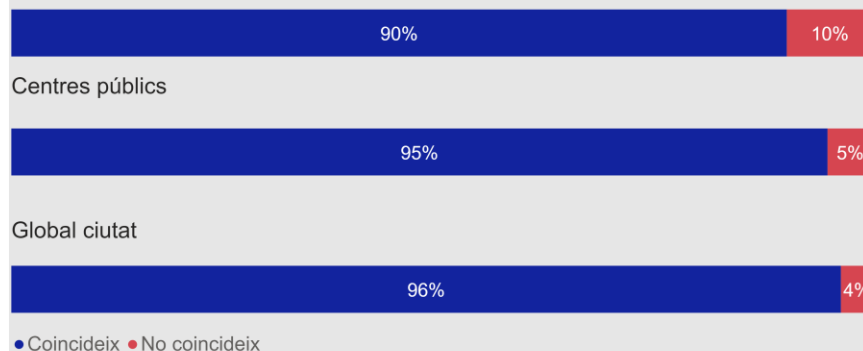
Institut **XXXXX**

3. Coincidència entre orientació i matrícula*

*La matrícula inclou els següents ensenyaments: Batx, CFPM, CFAM, PFI, ESO, Centres de Formació de persones adultes, IFE, PFI-EE. Matricules a data 10/11/2022. S'inclou només l'alumnat orientat a batxillerat o CFPM i que el curs 22-23 té una matrícula activa (s'exclouen els no trobats).

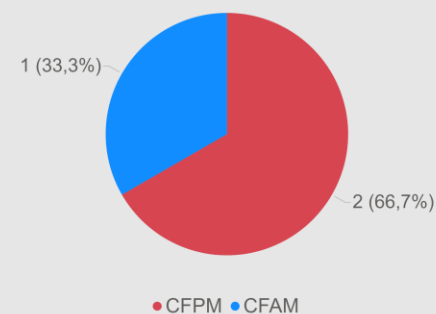
3.1. Coincidència entre l'orientació i la matrícula de l'alumnat orientat a batxillerat:

Institut **XXXXX**

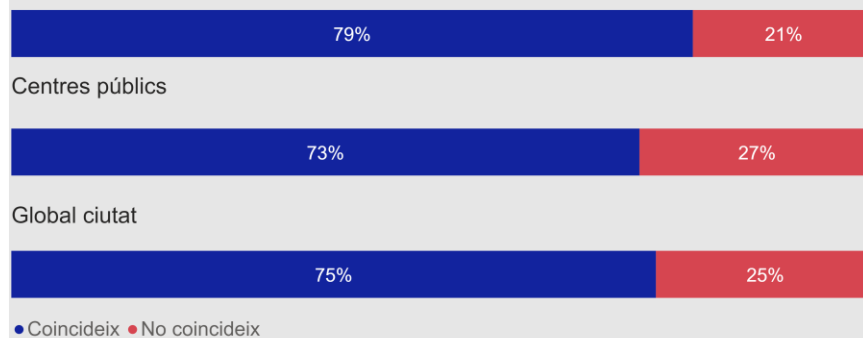
L'alumnat que es va orientar a batxillerat i està fent una altra cosa:

Institut **XXXXX**

3.2. Coincidència entre l'orientació i la matrícula de l'alumnat orientat a CFPM:

Institut **XXXXX**

L'alumnat que es va orientar a CFPM i està fent una altra cosa:

Institut **XXXXX**

